

**UCHWAŁA NR XVI/126/19
RADY POWIATU W KOSZALINIE**

z dnia 19 grudnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Koszalińskim
na lata 2020-2022**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511 z późn. zm.) w związku z art. 180 pkt 1, art. 182 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Koszalińskim na lata 2020 - 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

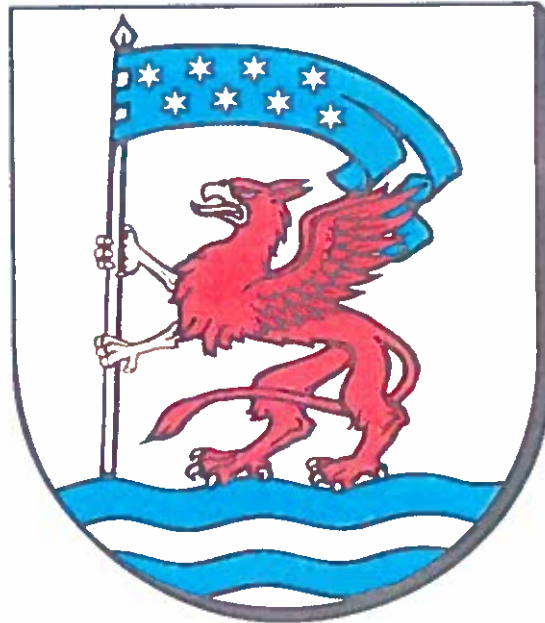
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Koszalinie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Zbigniew Grabarek

PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE KOSZALIŃSKIM NA LATA 2020-2022

Opracowali:
Dyrektor PCPR w Koszalinie Mirosława Zielony
Kierownik WDiR Agnieszka Walczak
Pracownicy Działu WDiR PCPR

GRUDZIEŃ 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Cele powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2020-2022
  - 2.1. Cel główny
  - 2.2. Cele szczegółowe
  - 2.3. Realizatorzy programu
3. Diagnoza
  - 3.1. Sytuacja demograficzna powiatu koszalińskiego
  - 3.2. Zasoby powiatu
4. Schemat usytuowania Programu w systemie zarządzania strategicznego
5. Analiza SWOT sytuacji społecznej powiatu koszalińskiego
6. Charakterystyka pieczy zastępczej w powiecie koszalińskim
  - 6.1. Wnioski z analizy funkcjonowania pieczy zastępczej w latach 2017-2019
7. Charakterystyka i analiza działań skierowanych do usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze w powiecie koszalińskim
8. Mieszkanie chronione
9. Planowane działania powiatu koszalińskiego dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2022
10. Limit zawodowych rodzin zastępczych
11. Monitoring i ewaluacja programu
12. Wykaz skrótów

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań powiatu należy opracowanie 3-letnich programów rozwoju pieczy zastępczej. To bardzo istotny dokument wskazujący kierunki pracy dla i z rodzinami zastępczymi jednocześnie wskazujący limit rodzin zawodowych planowanych do utworzenia w danym roku budżetowym. Starzejące się, często przewlekłe chore rodziny zastępcze przy braku kandydatów na zawodowe rodziny to główny problem z jakim zmierzyć się musimy w najbliższych latach.

Niepokojące są też informacje dotyczące przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. I tak – w przypadku małych dzieci nie jest to problem – to już kilkuletnie dzieci są mocno zaburzone nie tylko jeżeli chodzi o relacje z innymi, ale też poważne uzależnienia, utrwalone patologiczne zachowania i brak przestrzegania/akceptowania podstawowych norm społecznych. Do tego dochodzą ograniczenia związane z uszkodzeniami i niepełnosprawnościami intelektualnymi i somatycznymi – w tym z coraz częściej diagnozowanym u naszych wychowanków alkoholowym zespołem płodowym.

To wielkie i odpowiedzialne zadanie PCPR w Koszalinie realizuje w sposób autorski i profesjonalny, choć nie brakuje trudnych sytuacji i odpowiedzialnych decyzji rzutujących na losy wielu będących pod naszą pieczą dzieci.

Jestem przekonana, że przedłożony dokument spełnia wysokie standardy skierowane do szeroko rozumianych beneficjentów pieczy zastępczej.

Dyrektor PCPR w Koszalinie

2. Cele powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2020-2022

2.1. Cel główny

Zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki w pieczy zastępczej.

Program ma przyczynić się do rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu koszalińskiego poprzez:

- edukację rodzin zastępczych i instytucji pracujących z rodzinami;
- promocję rodzicielstwa zastępczego;
- szeroko rozumianą integrację rodzin zastępczych.

2.2. Cele szczegółowe

1) Budowa zintegrowanego systemu pieczy zastępczej poprzez:

- a) Promowanie pieczy zastępczej;
- b) Sporządzanie i realizacja projektów wspierających i promujących pieczę zastępczą;
- c) Rozwój wolontariatu;
- d) Integrację RZ i RDD z mieszkańcami powiatu koszalińskiego;
- e) Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzone jest przez pracowników ORPZ, którzy posiadają odpowiednie kwalifikacje (certyfikaty).

2) Zapewnienie rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia poprzez:

- a) Tworzenie przyjaznych warunków do pozyskiwania nowych kandydatów na RZ i RDD;
- b) Poprawę jakości usług świadczonych przez instytucje pracujące na rzecz rodziny;
- c) Specjalistyczne wsparcie dla RZ i RDD;
- d) Działania na rzecz jakości pracy RZ oraz RDD;
- e) Podwyższanie kwalifikacji i kompetencji pracowników ORPZ oraz przez rodziny zastępcze/rodzinne domy dziecka.

2.3. Realizatorzy programu

Zadania uwzględnione w trzyletnim Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej finansowane będą z następujących źródeł: budżetu powiatu, budżetu województwa, budżetu MRPiPS, środków unijnych. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji programu niezwykle ważne jest aby w jego realizację włączały się różne podmioty/instytucje. Dlatego realizatorami trzyletniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy w Powiecie Koszalińskim są: Starostwo Powiatowe w Koszalinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu koszalińskiego, policja, sąd, prokuratura, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, ośrodek adopcyjny oraz służby i organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny, rodziny zastępcze i pomocowe.

3. DIAGNOZA

3.1. Sytuacja demograficzna powiatu koszalińskiego

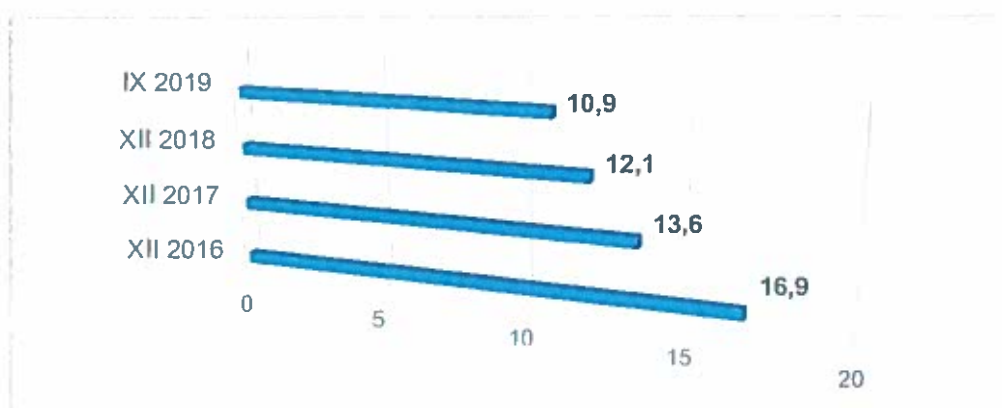
Powiat koszaliński utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej a jego siedzibą jest miasto Koszalin. Jego ogólna powierzchnia wynosi 1669 km², z czego 34,1% zajmują grunty orne, 42,8% lasy i tereny leśne, a 23,1% pozostałe grunty. Powiat położony jest na Wybrzeżu Słowińskim, Równinie Białogardzkiej oraz Równinie Słupskiej. Powiat posiada dużą nadmorską bazę wypoczynkową (gm. Mielno), liczne gospodarstwa agroturystyczne, a w części południowej dominuje przemysł drzewny. Miasto Koszalin jest powiatem grodzkim i nie wchodzi w skład powiatu koszalińskiego. W skład powiatu wchodzi 8 gmin:

- 4 gminy miejsko-wiejskie: Bobolice, Polanów, Sianów, Mielno,
- 4 gminy wiejskie: Będzino, Biesiekierz, Manowo, Świeszyno.

Powiat koszaliński od zachodu sąsiaduje z powiatem kołobrzeskim, od południowego zachodu z białogardzkim, od południa ze szczecineckim, od wschodu z bytowskim, zaś od północnego wschodu ze sławieńskim. Północną granicę powiatu wyznacza około trzydziestokilometrowy pas wybrzeża Bałtyku.

Powiat koszaliński liczy 66 269 mieszkańców, z czego 33 006 stanowią mężczyźni natomiast kobiety 33 263. Największą pod względem zaludnienia wśród gmin powiatu koszalińskiego jest gmina miejsko - wiejska Sianów (13272 ludności), najmniejsza zaś jest gmina wiejska Mielno, licząca 5087 mieszkańców. W powiecie koszalińskim występuje przewaga ludności wiejskiej nad miejską i wynosi 78%. Stopa bezrobocia w powiecie koszalińskim kształtowała się następująco w poszczególnych latach:

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie koszalińskim w latach 2016-2019

Źródło: www.wup.pl/pl/dla-instytucji/statystyka-badanie-i-analiza/podstawowe-dane-o-bezrobociu

3.2. Zasoby powiatu

W powiecie koszalińskim funkcjonują następujące instytucje wspierające pracę z rodzinami i ich dziećmi:

➤ Ośrodki Pomocy Społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej są budżetowymi jednostkami organizacyjnymi gmin i miast. Na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonują 4 miejsko – gminne ośrodki pomocy społecznej: w Bobolicach, Mielnie, Polanowie i Sianowie oraz 4 gminne ośrodki pomocy społecznej: w Biesiekierzu, Będzinie, Manowie, Świeszynie. Ośrodki są utworzone w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej (własnych i zleconych gminie). Działalność ośrodków jest finansowana w zakresie zadań własnych ze środków budżetu gmin, a w zakresie zadań zleconych ze środków przekazywanych przez administrację rządową. Ośrodki pomocy społecznej realizują zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych, a także wynikające z uchwał lokalnego samorządu gminnego ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych aktów prawnych. W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w opł. zatrudniani są asystenci rodziny, do których zadań m.in. należy opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

➤ Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koszalinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jest placówką ogólnodostępną, jednostką organizacyjną powiatu koszalińskiego. Zadaniem poradni jest wspomaganie rozwoju i efektywności uczenia się dzieci i młodzieży, a także udzielanie (także i ich rodzicom lub opiekunom, nauczycielom i wychowawcom) pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i rehabilitacyjnej. Korzystanie z usług poradni jest bezpłatne. Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna obejmuje swoją opieką specjalistyczną dzieci i młodzież z placówek oświatowych powiatu koszalińskiego w tym: 14 przedszkoli, 34 szkół podstawowych, 10 gimnazjów, 4 szkoły ponadgimnazjalne, 1 specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, domy pomocy społecznej (Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (kobiety, dziewczęta) w Bobolicach, Dom Pomocy Społecznej osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w Nowych Bielicach.

➤ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Warninie

Jednostka organizacyjna powiatu koszalińskiego przeznaczona dla dzieci upośledzonych umysłowo

w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim. Ośrodek istnieje od roku 1978 w gminie Biesiekierz. W Ośrodku mieści się Szkoła Podstawowa Specjalna, Gimnazjum Specjalne, Szkoła Specjalna Przysposabiająca do pracy, Zespoły Rewalidacyjno- Wychowawcze dla osób upośledzonych w stopniu głębokim. Kształceniem specjalnym objętych jest 60 uczniów. Zadaniem placówki jest przybliżenie wychowankom warunków i trybu życia zgodnych ze standardami obowiązującymi w społeczeństwie, interdyscyplinarne wspomaganie rozwoju w celu osiągnięcia przez niego optymalnego poziomu funkcjonowania intelektualnego, emocjonalnego, zdrowotnego i społecznego czyli uzyskanie wysokiego stopnia samodzielności i komfortu psychicznego. Celom tym podporządkowana jest każda sfera działalności Ośrodka – baza i sposób wyposażenia, organizacja pracy personelu merytorycznego i obsługowego, a przede wszystkim metodyka pracy z podopiecznymi.

➤ Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Polanowie

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Polanowie powstał 1 września 2005 r., na bazie Pogotowia Opiekuńczego. Jest placówką resocjalizacyjną dla chłopców. Ośrodek dysponuje 48 miejscami podzielonymi na 4 grupy po 12 miejsc. W Ośrodku funkcjonuje ośmioletnia Szkoła Podstawowa.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy posiada zaplecze gastronomiczne i stołówkę. W dwóch budynkach mieszczą się pokoje 2, 3 i 4-osobowe. Ośrodek posiada sale i pomieszczenia, które umożliwiają organizację konferencji i wykładów z użyciem sprzętu multimedialnego.

➤ Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonuje 6 domów pomocy społecznej. Są to jednostki, które zapewniają oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży także usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych oraz przy załatwianiu spraw osobistych. Domy świadczą również inne usługi wspomagające, polegające między innymi na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych jej mieszkańców. Na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonują:

- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Cetuniu dla 80 mieszkańców,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Mielnie dla 80 mieszkańców,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Parsowie dla 85 mieszkańców,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Żydowie dla 215 mieszkańców,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w Nowych Bielicach dla 152 mieszkańców,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w Bobolicach dla 65 mieszkańców.

➤ Organizacje pozarządowe

Organizacja działająca na rzecz wybranego interesu i nie działająca w celu osiągnięcia zysku. System pomocy społecznej oparty na współpracy z organizacjami społecznymi winien stwarzać optymalne warunki do przezwyciężenia tych krytycznych sytuacji rodziny - dlatego tak istotne jest współdziałanie i wzajemne wspieranie jednostek samorządowych i wszelkiego typu organizacji sektora niepublicznego. Na terenie powiatu koszalińskiego funkcjonują następujące organizacje pozarządowe działające na rzecz społeczeństwa:

- Stowarzyszenie „LEPSZE JUTRO” w Będzinie - Wspiera osoby niepełnosprawne oraz te w trudnej sytuacji życiowej, materialnej; organizuje warsztaty, pomoc przy rehabilitacji dla niepełnosprawnych;

wspiera poradnictwem w rozwiązywaniu problemów społecznych, pomoc przy zbieraniu funduszy na rehabilitację i leczenie;

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Wykluczonych i Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „WSPÓLNY ŚWIAT” w Bobolicach - Pomoc społeczna dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej; przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspomaga i organizuje proces rehabilitacji, w szczególności dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną;
- Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „PO DRODZE” w Bobolicach - Działalność społeczna i prospołeczna ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, niepełnosprawnych, bezdomnych, bezrobotnych, seniorów oraz grup zagrożonych patologią społeczną;
- Pomorska Fundacja „JAŚ I MAŁGOSIA” w Cewlinie - Pomaga osobom niepełnosprawnym, chorym, a także szpitalom, ośrodkom zdrowia, domom pomocy społecznej. Dostarcza bezpłatnie sprzęt rehabilitacyjny, medyczny, szpitalne meble;
- Stowarzyszenie Pomocowo – Rozwojowe „DEBRO” w Bobolicach - Działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Klub Seniora, poradnictwo dla osób starszych, prawnik, poradnictwo rodzinne, terapeuta rodzinny;
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym w Unieściu “POMOST” - Celem działalności jest rozwijanie i propagowanie postaw, inicjatyw i działań zmniejszających zagrożenie wykluczenia społecznego narażonych na nie osób;
- Mieleńskie Stowarzyszenie Dobroczynne „Pokolenie dla Pokolenia” w Mielnie – świadczy usługi pomocy społecznej i wszechstronnej opieki dla podopiecznych domu pomocy społecznej;
- Stowarzyszenie „Mój Dom – Moje Miejsce Na Ziemi” w Parsowie – świadczy usługi pomocy społecznej i wszechstronnej opieki dla podopiecznych domu pomocy społecznej;
- Stowarzyszenie dobroczynne „ZAWSZE RAZEM” w Nowych Bielicach – świadczy usługi pomocy społecznej i wszechstronnej opieki dla podopiecznych domu pomocy społecznej;
- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Bobolicach - Umożliwia dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Ośrodek jest placówką niepubliczną i został założony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Wykluczonych i Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „Wspólny Świat”, które jest organem prowadzącym placówkę.

4. Schemat usytuowania Programu w systemie zarządzania strategicznego

Powiatowy Program jest dokumentem Powiatu opartym na Strategii zbudowanej w celu tworzenia sprawnie funkcjonującego systemu zapobiegania kryzysom rodziny oraz kompleksowego programu wsparcia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych w oparciu o szeroko rozumianą pomoc społeczną.

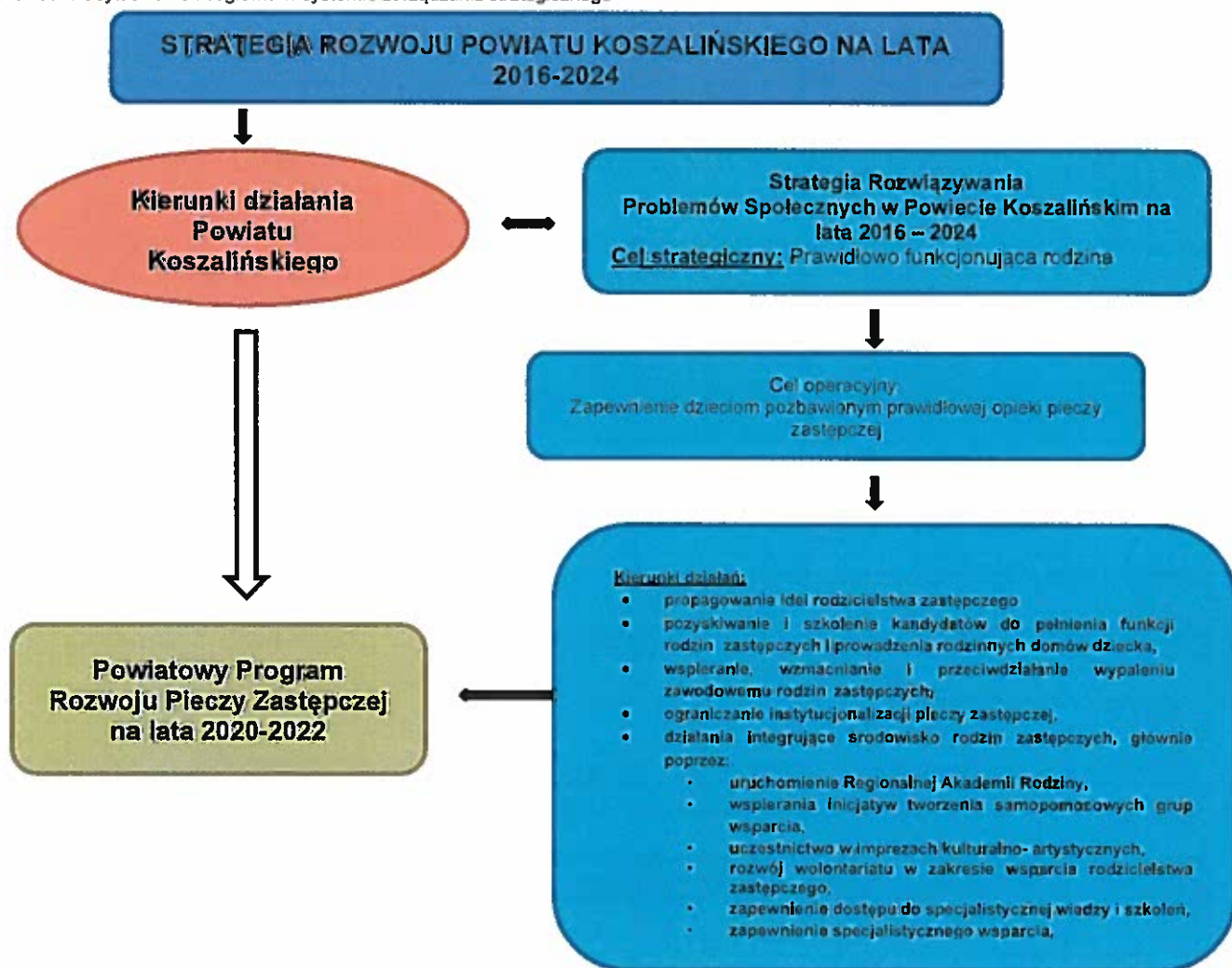
Istotnym dokumentem, który wpływa na kształt niniejszego Programu jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, której opracowanie wymagało zaangażowania różnych środowisk zajmujących się sprawami szeroko rozumianej pomocy społecznej w naszym powiecie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Koszalińskim na lata 2016-2024

określa kierunki i priorytety prowadzonej przez Radę Powiatu szeroko rozumianej polityki społecznej. Działania wynikające z przyjętych w Strategii celów dają jego mieszkańcom realną szansę na przezwyciężanie problemów społecznych występujących w naszym Powiecie. Przybliża ona problemy pomocy społecznej i winna być jednym z ważniejszych zadań realizowanych przez samorząd naszego powiatu. Istotną rolę w Strategii pełni Rodzina i jej prawidłowe funkcjonowanie.

schemat 1. Usytuowanie Programu w systemie zarządzania strategicznego

5. Analiza SWOT sytuacji społecznej Powiatu Koszalińskiego

Analiza SWOT jest podstawowym narzędziem zarządzania strategicznego. Oparta jest na analizie wszystkich czynników wpływających na obecną i przyszłą pozycję oraz czynniki zewnętrzne i wewnętrzne oraz działające negatywnie i pozytywnie. Opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego i winno stanowić punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych. Analizę SWOT odniesiono przede wszystkim do kwestii społecznych:

Tabela 3. Analiza SWOT sytuacji społecznej Powiatu Koszalińskiego

ANALIZA SWOT		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność władz samorządowych powiatu; • aktywność i kreatywność instytucji pomocowych; • zmiany liczby mieszkańców w powiecie wykazujące tendencje wzrostowe – migracja mieszkańców; • dobra współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, Policją, Strażą Graniczną; • funkcjonowanie wielu organizacji pozarządowych - między innymi Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Koszalińskiego Banku Żywności, Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Polskiego Czerwonego Krzyża, Caritas; • funkcjonowanie dobrze wyposażonej i przystosowanej do pracy z osobami niepełnosprawnymi Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej; • funkcjonowanie 6 domów pomocy społecznej dla różnej kategorii osób; • organizowanie imprez o charakterze ponadlokalnym i ponadregionalnym; • skoordynowany system pomocy rodzinie i dziecku w powiecie i gminach; • funkcjonujące zespoły interdyscyplinarne w gminach; • powiatowi konsultanci do spraw przeciwdziałania przemocy i interwencji kryzysowej w gminach; • bezpłatny dostęp do poradnictwa specjalistycznego; • objęcie wsparciem Systemu Pomocy Dziecku i Rodzinie (pogotowie rodzinne, 3 rodziny zawodowe, 5 rodzinnych domów dziecka); • szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu; • stosowanie nowatorskich rozwiązań i innowacyjność; • opracowanie jednolitej dokumentacji w PCPR w Koszalinie na potrzeby realizacji zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; • bardzo dobra współpraca PCPR z ośrodkami pomocy społecznej w gminach; • dobrze wykształcona i przygotowana kadra; • położenie wzdłuż dróg krajowych nr 6 i nr 11; • atrakcyjne położenie geograficzne. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój innowacyjnych form, metod i rozwiązań w pomocy społecznej; • możliwości korzystania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej; • aktywność władz samorządowych; • rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze pomocy społecznej; • rozwinięcie wolontariatu; • opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych; • doskonalenie systemu Pomocy Dziecku i Rodzinie; • rozwijanie instytucjonalnych form w zakresie niesienia pomocy środowiskom zagrożonym przemocą; • aktywizacja mieszkańców i rozwój demokracji lokalnej; • wzrost zainteresowania mieszkańców powiatu wpływem na decyzje kształtujące warunki życia społeczności lokalnych, rozwój powiatu i instytucji obywatelskich; • rozwój kształcenia ustawicznego; • dostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy; • pozyskanie inwestorów zewnętrznych; • polityka regionalna ukierunkowana na rozwój obszarów wiejskich; • atrakcyjność turystyczna; • bliskość miasta Koszalin; • możliwość współpracy z licznymi specjalistycznymi placówkami znajdującymi się na terenie Koszalina; • pozyskiwanie na cele społeczne funduszy ze źródeł zewnętrznych; • wykorzystanie zasobów ludzkich i rozwój pozarolniczych form działalności.
NEGATYWNE	<ul style="list-style-type: none"> • niedoskonałość przepisów prawnych; • brak jednolitej polityki państwa dotyczącej rozwiązywania problemów społecznych; • brak stabilności finansowej placówek pomocy społecznej; • brak zakładów aktywizacji zawodowej dla osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności; • brak warsztatów terapii zajęciowej; • bariery architektoniczne w obiektach użyteczności publicznej; • ograniczona wysokość środków PFRON na realizację zadań zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych; • pauperyzacja ludności; • dziedziczenie bierności i bezradności; • bardzo niskie płace; • niskie kwalifikacje i wykształcenie bezrobotnych; • edukacja zawodowa nie odpowiadająca potrzebom rynku; • brak mobilności zawodowej; • zmniejszający się przyrost naturalny; • niedoinwestowanie oświaty, kultury i sportu; • ograniczony dostęp do medycznych usług specjalistycznych; • wykluczenie społeczne; • wyuczona bezradność i postawy roszczeniowe; • zbyt mała aktywność służb prewencyjnych i porządkowych; • brak systemu wsparcia dla uchodźców. 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilne uregulowania prawne i finansowe; • brak wystarczających środków na realizację zadań; • nasilający się proces starzenia się społeczeństwa; • brak perspektyw dla młodzieży i jej emigracja zarobkowa; • brak motywacji społeczeństwa do aktywnego działania; • ucieczka wykwalifikowanej kadry za granicę w celach zarobkowych; • przemoc w rodzinie; • osłabienie znaczenia rodziny naturalnej; • pauperyzacja społeczeństwa; • szeroko posuwające się zjawisko wykluczenia społecznego; • brak szerokiej współpracy z powiatami ościennymi; • potencjalne nasilenie się zjawisk dysfunkcyjnych, a w szczególności wzrost zagrożenia rozwojem dysfunkcji społecznych tj. alkoholizm, narkomania, przemoc, rozboje i inne, z nasileniem u osób młodych; • brak zachęt systemowych dla inwestorów; • brak aktywności zmierzającej do poprawy bytu grup społecznych, rozwój postaw roszczeniowych lub bierności i oczekiwania.

6. Charakterystyka i analiza pieczy zastępczej w powiecie koszalińskim

Od 1 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
  - a) spokrewniona (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
  - b) niezawodowa (małżonek lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
  - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
- 2) rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze – dane statystyczne

Tabela 4. Liczba rodzin zastępczych w powiecie ogółem w latach 2017 – 2019

Rodziny zastępcze	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 30.11. 2019 r.
Rodziny spokrewnione	65	53	63
Rodziny niezawodowe	24	23	21
Rodziny zawodowe	4	4	4
Rodzinne domy dziecka	6	5	5
Razem	99	85	93

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie powiatu koszalińskiego w latach 2017 - 2019

Typ rodziny	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 30.11. 2019 r.
Rodziny spokrewnione	80	65	64
Rodziny niezawodowe	34	28	25
Rodziny zawodowe	19	12	14
Rodzinne domy dziecka	47	33	44
Razem	180	138	147

Źródło: opracowanie własne

Porozumienia z powiatami – dane statystyczne

Tabela 6. Liczba zawartych porozumień w latach 2017 – 2019 dotyczących dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przebywających na terenie naszego powiatu, pochodzące z terenu innych powiatów

Rodzaj rodziny	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 30.11. 2019 r.
Rodziny spokrewnione	7	0	2
Rodziny niezawodowe	7	3	2
Rodziny zawodowe	0	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	1	0
Razem	14	4	4

Źródło: opracowanie własne

Tabela 7. Liczba zawartych porozumień w latach 2017 – 2019 dotycząca dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pochodzących z terenu powiatu koszalińskiego przebywających na terenie innych powiatów

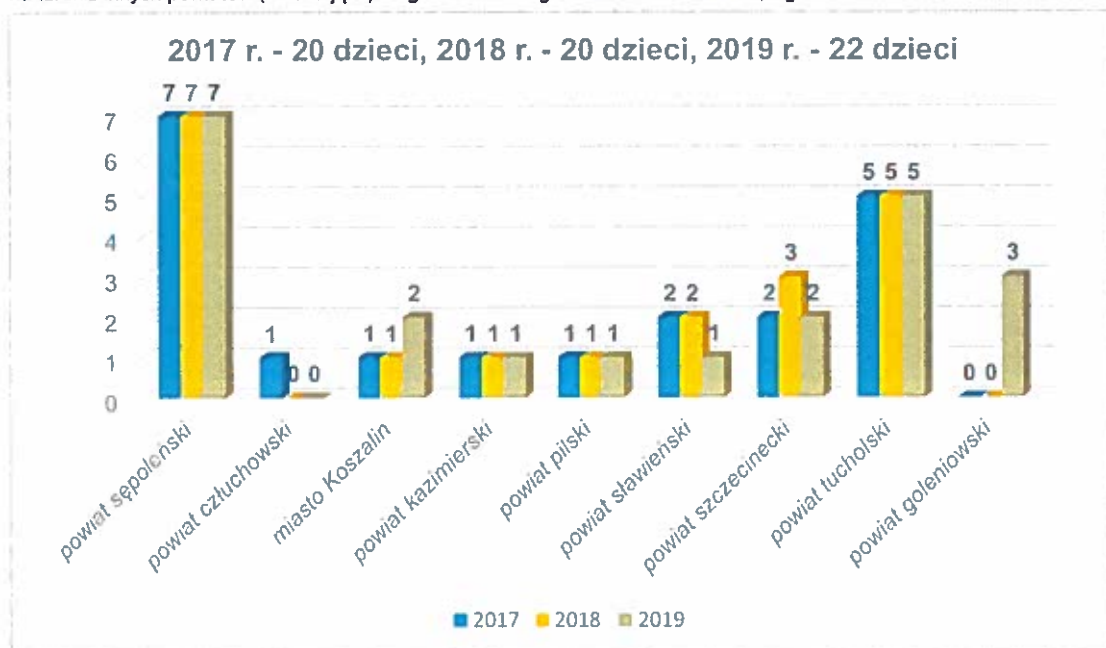
Rodzaj rodziny	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 30.11. 2019 r.
Rodziny spokrewnione	2	1	0
Rodziny niezawodowa	2	0	0
Rodziny zawodowe	0	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0	0
Razem	4	1	0

Źródło: opracowanie własne

Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

- 1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka,
- 2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 3) wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

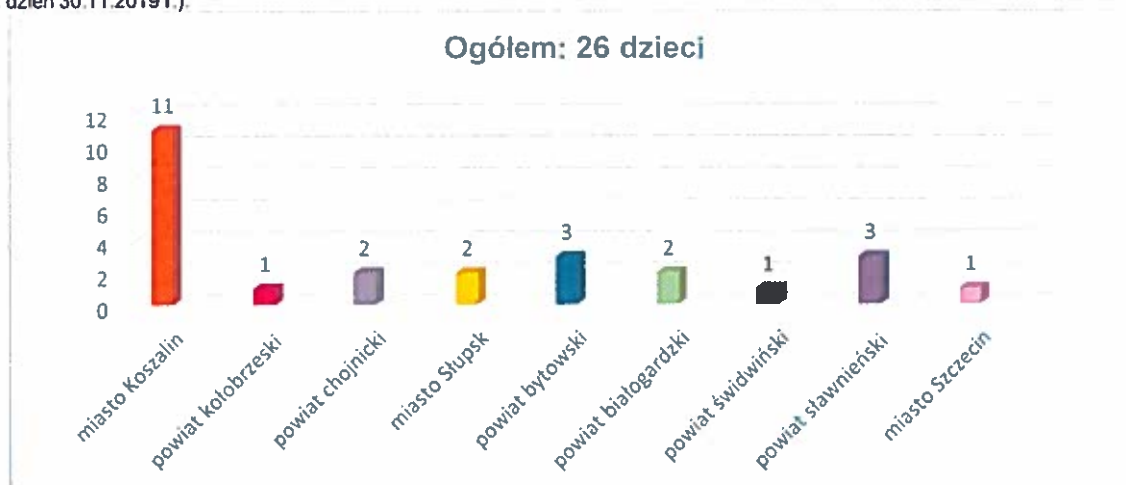
Wykres 2. Liczba dzieci pochodzących z powiatu koszalińskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów (narastająco) - wg stanu na 31 grudnia 2017 r. i 2018 r., wg stanu na 30.11.2019 r.

Źródło: opracowanie własne

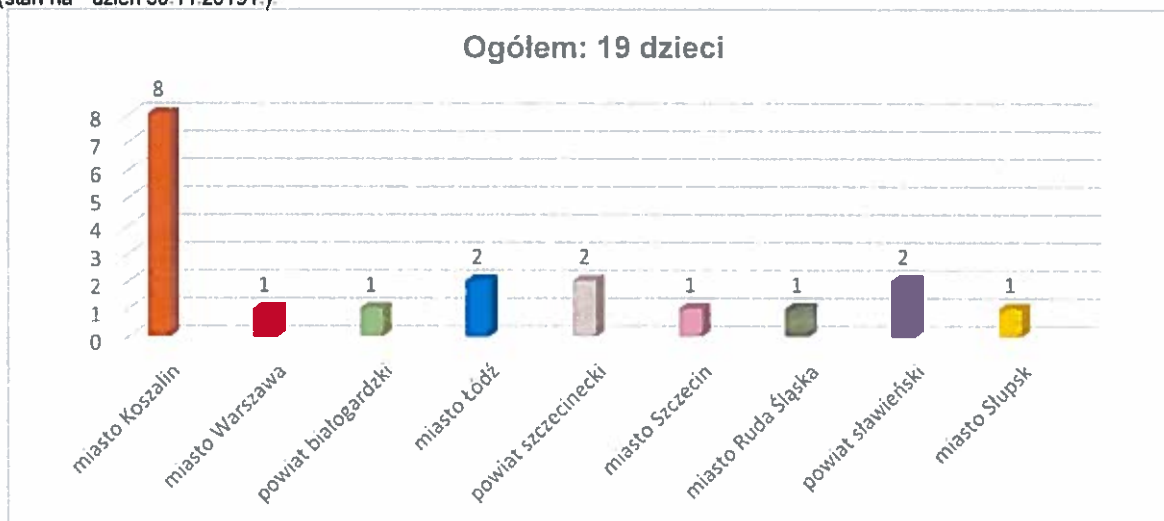
Zawarte porozumienia – dane statystyczne

Wykres 3. Liczba dzieci z terenu powiatu koszalińskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem (stan na dzień 30.11.2019 r.).

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4. Liczba dzieci z terenu innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu koszalińskiego (stan na dzień 30.11.2019 r.)

Źródło: opracowanie własne

6.1. Wnioski dotyczące funkcjonowania pieczy zastępczej w powiecie w latach 2017-2019:

- w latach 2017 – 2019 nastąpił wzrost liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, są to dzieci w szerokim przedziale wiekowym, zarówno noworodek jak i nastolatek;
- liczba rodzin zastępczych zawodowych w latach 2017 – 2019 utrzymuje się na podobnym poziomie;
- ogólna liczba usamodzielnianych wychowanków kształtuje się co roku na podobnym poziomie, gdyż jedni korzystają z wszystkich form pomocy i kończą proces usamodzielnienia, a kolejni rozpoczynają proces usamodzielnienia;
- w powiecie koszalińskim brakuje kandydatów na rodziny zastępcze a w obecnie funkcjonujących rodzinach przebywa często maksymalna liczba dzieci określona w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomimo aktywnej promocji Rodzicielstwa Zastępczego;
- nadal większy odsetek rodzin zastępczych to rodziny spokrewnione;
- rodziny zastępcze coraz chętniej uczestniczą w oferowanych im szkoleniach i warsztatach podnoszących ich kompetencje wychowawcze;
- starzenie się RZ, brak nowych kandydatów na pełnienie funkcji RZ;
- rozszerzenie ofert wsparcia rozwoju i samorealizacji dla RZ;
- organizacja imprez organizacyjnych – również z inicjatywy RZ.

7. Charakterystyka działań skierowanych do usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w powiecie koszalińskim

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

1) przyznaje się pomoc na:

- a) kontynuowanie nauki,
- b) usamodzielnienie,
- c) zagospodarowanie;

2) udziela się pomocy w uzyskaniu:

- a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- b) zatrudnienia;

3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Do zadań powiatu zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy między innymi opieka oraz przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze. Każdy wychowanek na rok przed osiągnięciem pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się funkcji opiekuna usamodzielnienia na co przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności opracowywany jest wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej indywidualny program usamodzielnienia, który jest zatwierdzany przez Dyrektora Centrum. W przypadku niezgodnego z celem uzyskania samodzielności – IPU może zostać niezatwierdzony przez dyrektora Centrum i musi być zmieniony.

W ramach projektu „Szansa – jestem Za” grupa usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w wieku 16-20 lat objęta jest dodatkowym wsparciem w postaci uczestnictwa w:

- cyklicznych warsztatach wyjazdowych, mających na celu przygotowanie do procesu usamodzielnienia,
- korepetycjach uzupełniających braki w umiejętnościach i wiedzy,
- cyklicznych wycieczkach edukacyjnych, rekreacyjnych,
- możliwości realizacji założeń IPU w postaci dofinansowania m.in. za okulary i aparaty ortodontyczne,
- kursie prawa jazdy kat. B,
- kursie prawa jazdy kat. C,
- kursie spawacza,
- kursie operatora wózka widłowego,
- kursie manicure.

Podczas cyklicznych warsztatów wychowankowie zdobywają wiedzę i umiejętności m.in. w zakresie: treningu zachowań – drama, przygotowania i realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, zajęć z arteterapii, zasad prawidłowego zachowania w instytucjach kultury, zagrożenia w sieci (cyberprzemoc, handel ludźmi), jak również uczestniczą w zajęciach MasterChef. Ponadto wychowankowie podczas warsztatów korzystają z wyjazdów na basen, na kręgle, do kina i na koncerty kulturalne oraz zajęcia fitnessowe - ZUMBA.

W ramach projektu „Szansa – jestem Za” wychowankowie mają możliwość skorzystania ze wsparcia specjalistycznego: pedagoga, psychologa, radcy prawnego, pracownika socjalnego, terapeuty.

Według stanu na 30 listopada 2019 r. z pomocy Centrum skorzystało 44 usamodzielnianych

wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela 7. Formy świadczeń pieniężnych dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki w latach 2017 – 2019.

Formy pomocy dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki (w zł)	31.12. 2017 r.		31.12.2018 r.		30.11.2019 r.	
	Liczba wychowanków	w zł.	Liczba wychowanków	w zł.	Liczba wychowanków	w zł.
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	38	225 834	40	247 040	44	253 294
Usamodzielnienie pieniężne	12	52 926	11	52 662	10	45 107
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	7	16 459	8	17 397	12	22 078
Razem	-	295 219	-	317 099	-	320 479

Źródło: opracowanie własne

Pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki objęto ogółem 44 wychowanków – w tym 36 wychowanków rodzin zastępczych i 8 wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, typu socjalizacyjnego i młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie w ramach nadzoru, kontroli i wspierania realizacji programów usamodzielniania spotykali się indywidualnie z usamodzielnianymi wychowankami i opiekunami ich procesu usamodzielniania. Celem spotkań było przekazanie niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego przebiegu procesu usamodzielniania.

Praca z usamodzielnianymi wychowankami oparta jest na opracowanych w PCPR w Koszalinie drukach Indywidualnego Programu Usamodzielniania (IPU) oraz modyfikacji IPU. Podejmowane działania mają na celu wsparcie wychowanków w trudnym procesie usamodzielniania oraz uzyskaniu odpowiedzialności za własne decyzje w tym uzyskanie samodzielności finansowej, mieszkaniowej i zawodowej. Dzięki wszechstronnemu działaniu specjalistów i kompleksowemu stosowaniu instrumentów aktywnej integracji - młodzi ludzie mają realną szansę na lepszy, przemyślany i świadomy start w dorosłość.

8. Mieszkanie chronione

Usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych i wychowawczych, którzy ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym, powiat koszaliński umożliwia przyznanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w formie pobytu w mieszkaniu chronionym.

W powiecie koszalińskim mieszkanie chronione funkcjonuje od lipca 2011 r. i przeznaczone jest łącznie dla 3 wychowanków (mogą to być zarówno kobiety, jak i mężczyźni). W latach 2017-2019 w mieszkaniu chronionym łącznie przebywały 2 osoby, które opuściły rodziny zastępcze. Mieszkanie chronione składa się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoju. Pokoje wyposażone są w podstawowy, niezbędny sprzęt.

Zarządzeniem Nr 17/18 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie z dnia 06 lipca 2018 r, wprowadzono Regulamin pobytu w mieszkaniu chronionym w Mielnie. Regulamin określa organizację i zasady funkcjonowania mieszkania chronionego. Prawo do korzystania z pobytu w mieszkaniu mają usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych

i wychowawczych, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie w formie pobytu w mieszkaniu chronionym.

Pobyt w mieszkaniu jest odpłatny. Wychowankowie ponoszą opłatę za pobyt w wysokości od 10% do 50% swojego dochodu. Ww. dochody pokrywają około 50% wydatków na utrzymanie mieszkania chronionego. Odpłatność i czas pobytu określa decyzja administracyjna przyznająca pomoc. Nie uregulowanie lub nieterminowe uregulowanie określonych w decyzji opłat za pobyt w mieszkaniu, podlega ściągnięciu przymusowemu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zmiana odpłatności za pobyt następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zmienił się dochód mieszkańca.

Osoba przebywająca w mieszkaniu chronionym nie ponosi odpłatności za pobyt, jeżeli jej dochód nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

9. Planowane działania powiatu koszalińskiego dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2022

W trosce o prawidłowe, profesjonalne funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie koszalińskim – a co za tym idzie zapewnienie najwyższej jakości opieki i wsparcia dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych uzasadnionym działaniem jest:

- dalsza kontynuacja możliwości wspólnych wyjazdów w środowisko 2 pracowników (względy bezpieczeństwa i lepsza znajomość rodzin);
- opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przez co najmniej 2 pracowników;
- zatrudnienie psychologa w pełnym wymiarze czasu;
- prowadzenie cyklicznych kampanii społecznych, adresowanych do potencjalnych kandydatów na zastępcze rodziny (różnego rodzaju imprezy lokalne, np. Dożynki);
- profilaktyka problemów małżeńskich i rodzinnych, skierowana zarówno do młodych ludzi, jak i do osób dojrzałych, w okresach krytycznych dla związków;
- współpraca z OPS z terenu powiatu w kierunku edukacji i interwencji socjalnej wobec rodzin zagrożonych lub dotkniętych odebraniem i umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- promocja i upowszechnianie właściwych postaw rodzicielskich;
- zwiększenie lub co najmniej utrzymanie zatrudnienia pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej na dotychczasowym poziomie;
- organizowanie superwizji, interwizji dla pracowników ORPZ;
- podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi wolontariatu na rzecz pracy z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego;
- dalsze aplikowanie o środki zewnętrzne w celu zwiększenia oferty kierowanej do rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych;
- standaryzacja mieszkania chronionego zgodnie z obowiązującymi przepisami (remont – dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych);
- kontynuacja odwiedzin w środowiskach rodzin zastępczych również w godzinach popołudniowych, w szczególności w rodzinach wymagających wsparcia (problemy wychowawcze z małoletnimi i niskie kompetencje wychowawcze rodziców) na minimum dotychczasowym poziomie;

- poprawienie komunikacji na linii szkoła – rodzice zastępczy zwłaszcza w sytuacjach, gdy deficyty rozwojowe i edukacyjne wymagają większego zaangażowania niż standardowe działania,
- ułatwienie kontaktów na linii miejscowy ośrodek pomocy społecznej – rodzice zastępczy w sytuacjach wymagających udzielania pomocy wynikającej z realizowanych przez ośrodki zadań z zakresu pomocy społecznej (przemoc, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność),
- motywowanie rodziców zastępczych do korzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w ramach programów realizowanych przez PCPR w Koszalinie, czy udzielanego przez PPPP i MPPP w Koszalinie,
- zamontowanie lustra weneckiego w pokoju do kontaktów rodziców/opiekunów z dziećmi,
- poprawa warunków lokalowych na potrzeby przeprowadzania ocen sytuacji dzieci, rodzin zastępczych, itp.,
- informowanie o zmianach w przepisach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci (nie tylko z zakresu pomocy społecznej),
- stworzenie „biblioteki rodzica zastępczego z możliwością korzystania z fachowej literatury i poradników przez rodziców zastępczych;
- dalsze doskonalenie kompetencji i umiejętności pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej;
- dalsze prowadzenie grup wsparcia z wykorzystaniem nowych technik, metod, narzędzi;
- utworzenie *Klubu Rodzin Zastępczych* – profesjonalnie wyposażonych pomieszczeń do indywidualnej i grupowej (w tym warsztatowej) pracy z rodzinami zastępczymi oraz do prowadzenia szkoleń oraz specjalistycznej sali do umożliwienia – w uzasadnionych przypadkach obserwacji kontaktów dzieci z rodzinami naturalnymi;
- kontynuowanie cyklicznych spotkań zawodowych rodzin zastępczych.
- rozwijanie systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe.
- kontynuacja monitoringu rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- propagowanie idei rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonywanie oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat, nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy,
- dokonywanie ocen rodzin zastępczych lub prowadzącego rodzinny dom dziecka raz do roku pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
- Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego obchodzonego w dniu 30 maja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie począwszy od 2007 r. organizuje na przełomie maja i czerwca piknik integracyjny rodzin zastępczych pod nazwą „Rodzinalia”. Impreza organizowana jest w ramach środków własnych PCPR w Koszalinie oraz środków pozyskanych w ramach projektów. W „Rodzinaliach” co roku bierze udział około 300 uczestników, w tym: rodziny zastępcze, ich własne dzieci i dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, mieszkańcy i pracownicy domów pomocy społecznej, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, inni zaproszeni goście.

Reasumując należy stwierdzić, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej dla powiatu koszalińskiego zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje płynnie – pozyskując dodatkowe środki na zadania ustawowe oraz aktywizację rodzin zastępczych w kierunku działań na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych. ORPZ dokłada wszelkich starań, aby proces deinstytucjonalizacji i podnoszenia jakości rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zapewnienia dzieciom rodzinnych warunków wychowania traktowany był priorytetowo i realizowany dla dobra dziecka.

10. Limit zawodowych rodzin zastępczych

Umowę o utworzeniu rodziny zastępczej zawodowej zawiera się zgodnie z art. 56 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w ramach limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, który jest określany w Programie. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, uwzględniając realne możliwości, w tym finansowe powiatu, ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2020 – 2022, jak wykazano w poniższej tabeli. Zasadnym jest przekształcanie rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych w rodzinne domy dziecka ze względu na możliwość umieszczenia w nich większej liczby dzieci.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka w latach 2017 – 2019

Lata	2017	2018	2019
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	3	3	3
Liczba rodzinnych domów dziecka	7	6	5

Źródło: własne opracowanie

Tabela 2. Limit rodzin nowoutworzonych

Lata	2020		2021		2022	
	Limit nowych rodzin	Stan ogółem	Limit nowych rodzin	Stan ogółem	Limit nowych rodzin	Stan ogółem
Liczba rodzin zastępczych zawodowych	0	3	1	4	0	4
Liczba rodzinnych domów dziecka*	1	6	0	6	0	6

Źródło: własne opracowanie

*w latach 2017-2018 zostały rozwiązane 2 RDD

11. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych w ramach programu zadań. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie będzie składać Radzie Powiatu w Koszalinie raport z realizowanych działań po każdym zakończonym roku budżetowym. Program będzie ewaluowany przez cały okres jego realizacji.

12. Wykaz skrótów

Centrum – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Program – Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2020-2022

Strategia - Strategia Rozwoju Powiatu Koszalińskiego na lata 2016-2024

ORPS – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

RZ – Rodzina Zastępcza

RDD – Rodzinny Dom Dziecka

KRPZ – Koordynator Rodzinnej pieczy Zastępczej

MRPiPS – Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

Uzasadnienie

do uchwały Nr XVII/126/19 Rady Powiatu w Koszalinie z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Koszalińskim na lata 2020-2022.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz.1111 z późn. zm.) powiat opracowuje i realizuje 3-letni powiatowy program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej zawierający między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. W związku z powyższym wnosi się o przyjęcie uchwały.

Przewodniczący Rady

Zbigniew Grabarek

